

۴- دریکی از شهر های اروپا اتومبیلی که با سرعت شصت میرفته در سر راه عبور راه آهن (که معمولا موقع گذشتن قطار بسته میشود) باتومبیل دیگر که از سمت مقابل میآمده تصادف و سه نفر سر نشینان میمیرند از جمله راننده پس از بررسی معلوم می شود:

الف - در دو بست متری قبل از رسیدن به محل عبور راه آهن (علامت و روشنائی و رنگی که عابرین را از نزدیک بودن خطر و لزوم آهسته رفتن اطلاع میدهد بعلمت حادثه قبلی کنده شده و هنوز بجای نگذاشته اند)

ب- راننده اتومبیل مصدوم بر خلاف این علامت را در جهت مقابل جاده میدیده و چون اتومبیل خود او حادثه دیده و شخص راننده را زیر گرفته برای فرار تند میرفته گو اینکه هیچکس حادثه او را مشاهده نکرده و دلیلی برای آن وجود نداشته.

ج- علامت خطر دوم که پنجاه قدم بمحل عبور قطار نصب شده بعلمت نقص میکانیکی (که از طرف متخصصین پس از معاینه خیلی دقیق تشخیص شده) خوب کار نمی کرده.

چند مثال فوق کافی است ثابت کند ز قتل غیر عمد مقدمات بازجوئی و بررسی های فنی و گرفتن عکس و تشخیص روحیه اشخاص و تجزیه های لابراتوار (آزمایشگاه) تمام از عواملی است که باید کلیات آن در آئین دادرسی مدنی پیش بینی شده و بعضی از عناصر مهم آن مخصوصاً اجباری و الزامی باشد (در شماره بعد سعی میکنیم در اطراف این قسمت بحث بیشتری را در تشریح اقداماتی که کاملاً مؤثر و لازم بکشف حقیقت اند پردازیم)

دکتر ع. اخوی

حق و عدالت

موضوعی که تحت این عنوان از آن بحث می کنیم موضوعی است که فلاسفه و علمای حقوق در اطراف آن چیز ها نوشته اند. از قرون اولیه تمدن بشر تعریف حق و تعیین مفهوم واقعی آن مورد نظر حکما واقع گردیده و در حکمت قدیم یونان و ادوار مابعد آن در این زمینه مطالعه بسیار شده است. همین سابقه ممتد تاریخی برای تعیین درجه اهمیت موضوع کافی می باشد. با اینحال نباید تصور کرد که تمام گفتنی ها گفته شده و ما امروز جز نقل قول از نوشته جات دانشمندان و حکما در این باب کار دیگری نداریم. بلکه بالعکس مظاهر مختلفه حق و تعیین معنی صحیح عدالت امروز بیش از سابق موضوع بحث بوده و تحقیق در اطراف آن با وجود کهنگی و قدیمی بودنش نازگی دارد.

مقدمه تذکر این معنی بیفایده نیست که مطالعه و بحث

در موضوع حاضر ظاهراً قدری خشک بنظر می رسد و این وضعیت کار نویسندگان را قدری مشکل میکند. ولی بحث های فلسفی همانقدر که فهم آنها ظاهر اشکل است همان قدر پس از فهمیدن شیرین شده و بذوق می چسبد و بنا بر این تکلیف مهم نویسندگان در این قبیل مباحث انتخاب رویه و طریقه روشن برای ایضاح مطلب و رسیدن بمقصود میباشد این است که ما مباحثی که طرح آن در این مقاله مورد نظر است قبلاً تعداد کرده و سپس بمطالعه اجمالی هر یک از آنها می پردازیم.

مباحثی که در این مقاله طرح و مطالعه آنها مورد نظر است - مباحثی که طرح و مطالعه آنها مورد نظر است از این قرارند:

حقتش را ادا نماید (۱) این تعریف بلحاظی قابل تنقید است زیرا کامل بودن این تعریف و قابل قبول بودن آن بسته بآنست که خود حق را چگونه تعریف کنیم - هر گاه حق را قواعد موضوعه و مشبه اجباری فرض کنیم که در هر جامعه رعایت آن لازم است (Droit positif) یا آنرا قواعد موضوعی تلقی کنیم که وضع آن از لحاظ مقصدی که جامعه تعقیب میکند بمیان آمده است (Droit objectif) تعریف فوق الذکر صحیح نخواهد بود ولی هر گاه حق را اصول وجدانی یا امتیازات فردی (Droit naturel ou droit subjectif) تشخیص دهیم آنوقت میتوان برای این تعریف محملی تصور کرد. ما در اینجا فقط باین موضوع اشاره کرده و بیش از این از آن بحث نمیکنیم.

ب- تعریف ششم قضائی Jurisprudencia

ژوریس پرودانس در رم بمعنای علم حقوق بود و کسانی که عالم باین علم بودند ژوریس پرودان تس Juris prudentes مینامیدند یعنی احتیاط کنندگان در حق (۲) ولی بعدها معنای این لفظ توسعه پیدا کرده و ژوریس پرودانس عبارت از علم باشیاء ربانی و انسانی و علم بحق و ناحق گردید.

دکتر حسن سمیعی

- ۲- تعریف عدالت
 - ۳- معانی مختلف حق و تشریح بعضی از اقسام آن (از قبیل حقوق شخصی Droit subjectif - حقوق موضوعی Droit Objectif - حقوق طبیعی Droit naturel - حقوق موضوعه Droit positif و غیره).
 - ۴- تعریف فلسفی و ماوراء الطبیعه حق .
 - ۵- تعریف مادی حق .
 - ۶- رابطه حق با عدالت .
 - ۷- رابطه حق با اخلاق .
 - ۸- نتیجه
- تعریف حق:

تعریف حق را در مجموعه ژوستینیان Institut de Justinien ملاحظه میکنیم .

مجموعه مزبور با تعریف سه موضوع زیر شروع می شود :

الف - تعریف عدالت Justitia

ب- تعریف ششم قضائی Jnrisprudencia

ج- تعریف حق Jus

الف- تعریف عدالت

مجموعه ژوستینیان عدالت را اینطور تعریف کرده: عدالت عبارت از اراده خلیل ناپذیری است که بهر کس

سیاست بین المللی حقوق کیفری

و تصمیمات سودمندی هم گرفته شده است. بدیهی است که تعقیب يك سیاست بین المللی متحد و اتخاذ وسائل مشترك با وسائل جدیدی که اختراعات و اکتشافات علمی عصر حاضر در اختیار بزهاران گذاشته و کیفیت عملیات آنها که اغلب بچند کشور و حتی بقاره های مختلف توسعه

تشریک مساعی کشور های مختلف در تعقیب و دستگیری بزهاران و مبارزه با بزه یکی از مسائل مهمی است که از چندی قبل نظر زمامداران و حقوقدان های جهان را بخود معطوف نموده و برای این منظور تا بحال کنفرانس های زیادی از نمایندگان دول مختلف تشکیل